Příloha č. 10
Metodika vymezení LFA

Horské oblasti

Kritéria
- průměrná nadmořská výška území obce nebo k.ú. větší nebo rovna 600 m
- větší nebo rovna 500 m a menší než 600 m a zároveň svažitost nad 15 % na ploše větší než 50 % celkové výměry půdy v obci nebo k.ú.

Technika stanovení horských oblastí:

S využitím ArcView GIS byla na mapě vyznačena území obcí, jejichž kriteria je opravňují k zařazení do horské oblasti. Pokud území obce, popřípadě katastrální území uvnitř takto vymezené horské oblasti nesplňuje některé ze stanovených kritérií, bylo zařazeno rovněž do horské oblasti.

Pokud území obce po obvodu takto vymezené horské oblasti nedosahuje jednoho z kritérií, ale výrazně přesahuje kritérium druhé, bylo rovněž zařazeno do horské oblasti.

Do horských oblastí byly zařazeny i částí obcí (katastrální území), pokud splňují kritéria pro horskou oblast.

Ostatní méně příznivé oblasti

Kritéria
Ucelená území, která zároveň splňují všechna tato kritéria:
v rámci okresu (NUTS IV):
- průměrná výnosnost zemědělské půdy nižší než 34 bodů (80 % průměru ČR)

v rámci kraje (NUTS III):
- hustota obyvatel menší než 75 obyvatel na km^2 (průměr ČR je 130 obyvatel na km^2)
- podíl pracovníků v zemědělství, lesnictví a rybolovu na ekonomicky aktivním obyvatelstvu větší než 8 % (průměr ČR je 4,38 % dle sčítání roku 2001)

Do ostatních méně příznivých oblastí byly zařazeny i části obcí (katastrální území), pokud jejich průměrná výnosnost zemědělské půdy je menší než 34 bodů a s ostatní méně příznivou oblastí územně souvisí[1]).

Technika stanovení ostatních LFA:

Ostatní méně příznivé oblasti byly vymezovány jako ucelené oblasti v rámci okresu. V průměru tyto celky splňují daná přírodní, ekonomická i demografická kritéria. S využitím geografického informačního systému ArcView GIS byla označena území obcí s průměrnou výnosností do 34 bodů.

Pokud se uvnitř takto určených oblastí nachází obec s průměrnou výnosností území nad 34 bodů, bylo území této obce v zájmu vytvoření homogenních celků zařazeno rovněž do ostatní méně příznivé oblasti. Pokud se po obvodu takto vymezené oblasti nachází území obce, jehož

[1] *netýká se katastrálních území okresních a krajských měst uvnitř méně příznivých oblastí nebo souvisejících s vymezenými méně příznivými oblastmi, kde zařazení částí obce do LFA posoudily územní orgány MZe spolu s představiteli místních zemědělců na základě jejich charakteru.*

průměrná bodová hodnota výnosnosti půdy je vyšší nebo rovna 34 bodů ale nižší než 38 bodů, bylo v zájmu vytvoření homogenních celků zařazeno rovněž do ostatní méně příznivé oblasti.

Zásady pro zařazování obcí s výnosností vyšší nebo rovno 34 bodů:

- musí sousedit s územím obcí s bodovou hodnotou nižší než 34 bodů
- nesmí zvýšit průměr LFA okresu nad 34 bodů.

Výsledkem je vytvoření ucelených územních celků v rámci okresu, jejichž průměrná bodová hodnota nižší než 34 bodů (80 % průměru ČR), průměrná hustota obyvatel v těchto územních celcích v rámci kraje, resp. okresu je menší než 75 obyvatel na km^2 a podíl zemědělců na ekonomicky aktivním obyvatelstvu je vyšší než 8 %. Takto určená ucelená území okresu byla zařazena do ostatních LFA. K takto stanoveným uceleným územním celkům ostatních LFA byly přiřazeny části obcí nezařazených do LFA. Jedná se o katastrální území s průměrnou výnosností pod 34 bodů, pokud tyto části obcí s LFA oblastmi souvisí a vytvoří s nimi homogenní územní celek. Tím je eliminován nepříznivý dopad administrativního uspořádání obcí na zemědělské podniky v méně příznivých oblastech.

Oblasti se specifickými omezeními

Kritéria

- Území obcí nebo katastrálních území v podhorských oblastech na severozápadě a východě České republiky, s průměrnou výnosností půdy nižší než 34 bodů (80 % průměru ČR).
- Jednotlivá území obcí a katastrálních území s výnosností půdy nižší než 34 bodů nebo katastrální území s výnosností půdy vyšší nebo rovnou 34 bodů a nižší než 38 bodů a zároveň sklonitostí nad 7° (12,3 %) na ploše větší než 50 % výměry zemědělské půdy území obcí a katastrálního území[2]), která se nacházejí uvnitř příznivých (nezařazených) oblastí.

Na těchto územích je třeba zachovat zemědělskou výrobu za účelem udržení venkovské krajiny, turistického potenciálu a ochrany životního prostředí.

Dodatečné kritérium pro vymezení oblastí se specifickými omezeními platné od r. 2010

- Byly vybrány obce a katastrální území s bodovou hodnotou výnosnosti zemědělské půdy vyšší nebo rovnou 34 a nižší než 38 bodů a se zatravněním vyšším než 50 % výměry zemědělské půdy (dle LPIS k 30.6.2009); v rámci takto vymezených území byla do specifických LFA zařazena pouze ta katastrální území, která mají po provedené aproximaci výpočtu výnosnosti půdy na základě reálného zatravnění výnosnost nižší nebo rovnu 34 bodů. Jedná se zejména o podhorské příhraniční oblasti s nízkým zastoupením zemědělců, které jsou extrémně extenzivně obhospodařovány a kde je nezbytné za účelem stabilizace zemědělství a udržení venkovské krajiny podporovat extenzivní zemědělství.

Technika stanovení oblastí se specifickými omezeními:

V okresech na severu a západě Čech (bývalé Sudety) a v podhůří na východě Moravy je jen malý podíl zemědělců na ekonomicky aktivním obyvatelstvu a při tom (nebo vedle toho) je zde hustota obyvatel vyšší než 75 obyvatel na km^2. Zemědělství zde mělo vždy specifický charakter a pro zachování životaschopnosti těchto oblastí má nezastupitelnou úlohu. Do oblastí se specifickými omezeními zde byla zařazena území obcí s výnosností půdy nižší než

[2] *netýká se katastrálních území okresních a krajských měst uvnitř méně příznivých oblastí nebo souvisejících s vymezenými méně příznivými oblastmi, kde zařazení částí obce do LFA posoudily územní orgány MZe spolu s představiteli místních zemědělců na základě jejich charakteru.*

34 bodů. Výjimku tvoří okres Nový Jičín, kde byly vytvořeny dvě odlišné oblasti LFA. Specifická omezení v tomto okrese zde přiléhají na východě ke specifickým oblastem okresů Vsetín a Frýdek Místek a území obcí v západní části okresu je ve shodě s ostatními obcemi Jeseníků zařazeno do ostatních LFA. Obdobně byly v zájmu vytvoření přirozených regionů do ostatních LFA zařazeny ty obce okresu Karlovy Vary a Cheb, které navazují na oblast ostatních LFA v Plzeňském kraji.

Do oblastí se specifickými omezeními byla zařazena území obcí i katastrální území nezařazených obcí, vyskytující se uvnitř příznivých oblastí, pokud jejich výnosnost je pod 34 bodů.

Do oblastí se specifickými omezeními byla zařazena i katastrální území nezařazených obcí, vyskytující se uvnitř příznivých oblastí, pokud jejich výnosnost je vyšší nebo rovna 34 bodů a nižší než 38 bodů a zároveň sklonitost nad 7^0 (12,3 %) na ploše větší než 50 % výměry zemědělské půdy katastrálního území[3]). Na těchto územích je třeba zachovat zemědělskou výrobu za účelem udržení venkovské krajiny, turistického potenciálu a ochrany životního prostředí.

Do oblastí se specifickými omezeními byla dále zařazena k.ú. s bodovou hodnotou výnosnosti zemědělské půdy vyšší nebo rovnou 34 a nižší než 38 bodů a se zatravněním vyšším než 50 % výměry zemědělské půdy (dle LPIS k 30. 6. 2009).
Na těchto územích je třeba zachovat zemědělskou výrobu za účelem udržení venkovské krajiny a ochrany životního prostředí.

50 % zatravnění má tyto ekonomické dopady:

- V k. ú., kde je již více než 50 % zemědělské půdy zatravněno, vykazuje orná půda nižší produkční schopnost, což dokládá výše hrubého ročního rentního efektu (HRRE) orné půdy tohoto katastrálního území (1965 Kč/ha), která je 3x nižší než je průměrný HRRE orné půdy v ČR (6602 Kč/ha).
- HRRE travního porost (390 Kč/ha) v k.ú. s výnosností půdy 34-38 bodů a 50% zatravněním je 5x nižší než HRRE orné půdy v těchto k. ú.
- Hospodaření na travních porostech v těchto oblastech je charakterizované nízkým zatížením hospodářskými zvířaty, což indikuje výrazný extenzivní charakter zemědělského hospodaření, v důsledku čehož dosahují zemědělci nízkých příjmů.

Vzhledem k dopadům 50 % zatravnění byl proveden výpočet odhadu poklesu bodové hodnoty v důsledku zvýšeného podílu travních porostů a do oblastí se specifickými omezeními byla zařazena pouze ta k.ú. nacházející se na území vybraném v rámci 1. kroku, která zároveň po provedené aproximaci výpočtu výnosnosti zemědělské půdy na základě reálného zatravnění mají výnosnost nižší nebo rovnu 34 bodů.

Hodnocení výnosnosti zemědělské půdy

Hrubý roční rentní efekt (HRRE) je normativní ekonomický ukazatel odvozený z výzkumu hodnocení zemědělského půdního fondu. Tento ukazatel představuje rozdíl mezi náklady a výnosy při zohlednění daných půdně klimatických podmínek. Celkové rozpětí HRRE je základem pro stanovení bodové hodnoty zemědělské půdy.

[3] *netýká se katastrálních území okresních a krajských měst uvnitř méně příznivých oblastí nebo souvisejících s vymezenými méně příznivými oblastmi, kde zařazení částí obce do LFA posoudily územní orgány MZe spolu s představiteli místních zemědělců na základě jejich charakteru.*

Poznámka
V případě okresních a krajských měst zařazení částí obce do LFA posoudily na základě jejich charakteru územní orgány MZe spolu s představiteli místních zemědělců. Katastrální území s velkým podílem zastavěné plochy, současné nebo připravované průmyslové zóny nebyly do LFA zahrnuty i v případě hodnoty výnosnosti pod 34 bodů. Zařazena byla katastrální území nesamostatných obcí, územně vzdálených od centra města s horší dopravní obslužností, kde zemědělství poskytuje obyvatelům pracovní příležitosti.